

KVVU Økt kapasitet i regiontog

Interessentanalyse

Dokument nr: 20220521-5

Dato: 30.09.2022

Sammendrag

Som en del av konseptvalgutredningen for økt kapasitet i regiontogene på Østlandet, er det gjennomført en interessentanalyse for å kartlegge interessenter og deres antatte behov. Det er valgt å dele inn i interessentgruppene i primære, sekundære og tertiære.

Følgende interessentgrupper er foreløpig indentifisert som henholdsvis primære, sekundære og tertiære:

Primære:

- Reisende (pendlere, forretningsreisende, studenter og skoleelever)
- Turister og fritidsreisende
- Reisende med funksjonsnedsettelse

Sekundære:

- Norske tog
- Bane NOR
- Bane NOR Eiendom (verksted)
- Persontogoperatører
- Arbeidstakerorganisasjoner
- Ombordpersonell

Tertiære:

- Samferdselsdepartementet
- Jernbanedirektoratet
- Fylkeskommunen
- Kommuner
- Andre offentlige myndigheter
- Næringsliv
- Tilstøtende kollektivselskap
- Bane NOR Eiendom (eiendomsutvikling)
- Eiendomsutviklere og forvaltere
- Godsoperatører
- Togprodusent/leverandør
- ERA (Det europeiske jernbanebyrået)
- Vedlikeholdsleverandører
- Entur
- Naturvernforbundet
- Naboer
- Grunneiere

Utarbeidet av Julie Backe-Bogstad, Norconsult	Saksnummer 20220521
Godkjent av Bente Bukholm, Jernbanedirektoratet	Dokumentnummer 20220521-5
Dato 30.09.2022	Versjon 02
Endringslogg: 01: Første versjon utarbeidet med innspill fra analysemøtet 19.08.22 02: Revidert etter behov verksted	

Innhold

1	Innledning	5
2	Identifisering og gruppering av interessenter og deres antatte behov	6
2.1	Primære interessenter	6
2.2	Sekundære interessenter	7
2.3	Tertiære interessenter	8
3	Referanser	10

1 Innledning

Samferdselsdepartementet har i supplerende tildelingsbrev 3, datert 4. april 2022 [1], gitt Jernbanedirektoratet i oppdrag å utarbeide konseptvalgutredning (KVU) for nye kjøretøy som gir økt kapasitet i regiontogene. I utredningen forkortet til *KVU økt kapasitet i regiontog* skal det utarbeides en KVU i tråd med Finansdepartementets rundskriv R-108/19. I tildelingsbrevet beskrives situasjonen slik:

Forventet passasjervekst på regiontogene på Østlandet innebærer at dagens togsett ikke vil ha nok kapasitet til å dekke passasjerveksten på mellomlang sikt, særlig gjelder dette for strekningene Drammen – Oslo S, Moss – Oslo S og Gardermoen Oslo S. Selv om passasjerprognosene er redusert som følge av koronaepidemien, er det trolig at kapasitetsbehovet er høyere enn det som kan møtes med planlagt infrastruktur og nye store investeringer i infrastrukturen ligger langt frem i tid. I tillegg vil en del av dagens kjøretøy som benyttes i rushtrafikk i IC-nettet måtte fornyes/skiftes ut rundt 2030.

Som en del av konseptvalgutredningen gjennomføres det en behovsanalyse. Behovsanalysen skal kartlegge normative, etterspørselsbaserte og interessentenes behov. Denne rapporten tar for seg interessentenes behov. 19. august 2022 ble det gjennomført et møte for å kartlegge interessenter og deres antatte behov med deltagere fra Jernbanedirektoratet, Bane NOR, Jotne Rail Solutions og Norconsult AS. I møtet ble interessentgruppene gjennomgått og diskutert og interessenter og deres antatte behov ble kartlagt. 13. september ble det gjennomført et verksted der temaet blant annet var interessentenes behov. Innspill fra verkstedet er tatt inn i denne rapporten. I etterkant av analysemøtet og verkstedet er innspillene bearbeidet og oppsummert i denne rapporten.

2 Identifisering og gruppering av interessenter og deres antatte behov

2.1 Primære interessenter

Primære interessenter er i denne sammenhengen definert som brukerne av regiontogtilbudet, de reisende. Det er de reisendes behov transporttilbudet først og fremst skal tilfredsstillende og som gir det prosjektutløsende behovet. Identifiserte primære interessenter og deres behov er beskrevet i tabellen nedenfor.

Type	Interessent	Beskrivelse	Behov
Primær	Reisende (pendlere, forretningsreisende, studenter og skoleelever).	De som reiser ifm. jobb og studier, ofte på tider med størst trafikk og trengsel.	Effektiv, punktlig og forutsigbar reise også på vinteren. God internett- og mobildekning på reisen. Mulighet for å jobbe eller sove på toget for de som reiser langt. Tilfredsstillende komfort om bord. Gode overgangsmuligheter. Fasiliteter som automater og toalett, spesielt på lengre reiser. Informasjon om hvor i toget det er ledig plass.
Primær	Turister og fritidsreisende.	Reiser gjerne utenfor tider med størst trafikk og trengsel. Reiser gjerne med bagasje, sykler eller barnevogn.	Tilfredsstillende komfort om bord. Tydelig informasjon som ikke bare er på norsk. Tilstrekkelig plass til bagasje, sykler og barnevogn.
Primær	Reisende med funksjonsnedsettelse. Handikapforbundet og blindforbundet.	Reisende med behov for tilpasninger knyttet til syn, hørsel og funksjon.	Universell utforming. Tilrettelagt og trinnfri av- og påstigning og tilgjengelighet i togsett tilpasset behov. Tilgjengelige informasjonssystemer også ved i tilfeller ved avvik i trafikken. Tilstrekkelig plass.

2.2 Sekundære interessenter

Sekundære interessenter er interessentgrupper som blir påvirket av prosjektet, men som ikke er brukere av togtilbudet. Identifiserte sekundære interessenter og deres behov er beskrevet i tabellen nedenfor.

Type	Interessent	Beskrivelse	Behov
Sekundær	Norske tog.	Anskaffer, eier og forvalter togmateriellet som skal kjøpes inn. Rådgiver ved kjøp av materiell.	Pålitelige og sikre togsett som sikrer økonomisk lønnsomhet og sikrer god kvalitet for passasjerer. Ønske om standardisering
Sekundær	Bane NOR.	Drifter, vedlikeholder og bygger jernbane i Norge. Bane NOR Energi sikrer tilstrekkelig og stabil strømforsyning.	Bevilgninger til å gjennomføre tiltak/tilpasninger av infrastrukturen dersom nye regiontog utløser et behov. Behov for informasjon om strømforbruk på nytt materiell.
Sekundær	Bane NOR Eiendom (verksted).	Eier, utvikler og forvalter jernbaneverksteder i Norge.	Informasjon om nye regiontog for å kunne vurdere eventuelle behov for tilpasninger i deres verksteder.
Sekundær	Persontogoperatører.	Ansvar for persontrafikk på jernbanen i henhold til avtaler med Jernbanedirektoratet. Leier togsett av Norske tog.	Regiontog som er sikre, pålitelige, attraktive, rimelige å drifte og vedlikeholde. Gode løsninger for informasjon om bord.
Sekundær	Arbeidstakerorganisasjoner.	Representanter for ansatte som vedlikeholder togsett eller har togsettet som arbeidsplass (renholdere og ombordpersonell).	Funksjonelle togsett med godt arbeidsmiljø.
Sekundær	Ombordpersonell.	Lokomotivførere og konduktører.	Tilfredsstillende arbeidsmiljø.

2.3 Tertiære interessenter

Tertiære interessenter er interessentgrupper som påvirkes indirekte. Identifiserte tertiære interessenter og deres antatte behov er beskrevet i tabellen nedenfor.

Type	Interessent	Beskrivelse	Behov
Tertiær	Samferdselsdepartementet.	Premissgiver. Godkjenner prosjekts effekt -og samfunns mål.	Togtilbud som er i tråd med politiske mål.
Tertiær	Jernbanedirektoratet.	Ansvarlig for utvikling av jernbanetilbudet inkludert tilstrekkelig materiell i Norge. Ivaretar statens interesser.	Sørge for et togtilbud som er i tråd med offentlige myndigheters mål for togtrafikken.
Tertiær	Fylkeskommunen.	Har ansvar for kollektivtilbudet i fylket. Jobber med knutepunktutvikling.	Attraktivt regionalt kollektivtilbud med gode overgangsløsninger.
Tertiær	Kommuner.	Har ansvar for bla. knutepunktutvikling og planprosesser i kommunen.	Attraktivt kollektivtilbud som bygger oppunder bosetting og næringsutvikling. Kontroll på arealbruksendringer i kommunen.
Tertiær	Andre offentlige myndigheter.	Statsforvaltere og andre offentlige myndigheter.	Informasjon om prosjektet.
Tertiær	Næringsliv.	Arbeidsgivere.	Tilgang til stort arbeidsmarked. Avhengig av arbeidskraft med rett kompetanse.
Tertiær	Tilstøtende kollektivselskap.	Kollektivselskaper som har grensesnitt mot regiontogtilbudet. Viktig for et helhetlig kollektivtilbud.	Informasjon om nytt tilbud. Punktlige tog bidrar til gode overganger mellom tog og øvrig kollektivtransport.
Tertiær	Bane NOR Eiendom (eiendomsutvikling).	Eier, utvikler og forvalter all jernbaneeiendom i Norge. Ansvar for arealet rundt stasjonene.	Informasjon om fremtidig utvikling som kan påvirke bruk, drift og forvaltning av eiendommene.
Tertiær	Eiendomsutviklere og forvaltere.	Aktører som eier og forvalter eiendom som blir påvirket av regiontogtilbudet.	Informasjon om planlagt utvikling av eiendommer.
Tertiær	Godsoperatører.	Transporterer gods. Konkurrerer om trafikkapasitet.	Tilstrekkelig kapasitet på linja.

Type	Interessent	Beskrivelse	Behov
Tertiær	Togprodusent/leverandør.	Produserer og leverer togmateriell.	Oversikt over krav og regler knyttet til nytt materiell. Ønske om å standardisere materiell.
Tertiær	ERA (Det europeiske jernbanebyrået).	Gir tillatelse til nye og ombygde jernbanekjøretøy som skal brukes på det europeiske jernbanenettet.	Tidlig informasjon om nye regiontog. Involveres ifm. godkjenning og eventuelle regelverksendringer.
Tertiær	Vedlikeholdsleverandører.	Vedlikeholder togsettene på vegne av persontogoperatørene.	God beskrivelse av vedlikeholdsprogrammet for materiellet. Tekniske spesifikasjoner av togmateriell og verksted. Forutsigbar inntekt for vedlikehold av materiell. Ønske om standardisering.
Tertiær	Entur.	Leverer en nasjonal reiseplanlegger.	Informasjon om informasjonsløsninger på nytt materiell.
Tertiær	Naturvernforbundet.	Miljøvernorganisasjon.	Informasjon om fysiske inngrep.
Tertiær	Naboer.	De som bor i nærheten av jernbanen som regiontogene trafikkerer.	Godt kollektivtilbud.
Tertiær	Grunneiere.	De som eier grunn langs jernbanelinjene regiontogene trafikkerer.	Informasjon om eventuelle behov for tilpasninger av infrastrukturen som krever at Bane NOR erverver grunn.

3 Referanser

- [1] Samferdselsdepartementet, «"Statsbudsjettet 2022-Supplerende tildelingsbrev nr.3",»
Samferdselsdepartementet, Oslo, 2022.